

NEWSLETTER AK HJF - 2/2014

Obsah:

Resumé článků v českém i anglickém jazyce	2
Markéta Dvořáková : Výzva k plnění před podáním žaloby	3 - 5
Lukáš Komárek : Motivační příspěvek na vzdělávání budoucích zaměstnanců jako daňový náklad	5 - 7
Stanislav Kutnar : Věřitelé v insolvenčním řízení - přihláška pohledávek	7 - 8

PRAHA
Sokolovská 49
186 00 Praha 8

+420 225 000 400
+420 225 000 444
recepcepha@hjf.cz

HRADEC KRÁLOVÉ
Resslova 1253/17a
500 02 Hradec Králové

+420 495 534 081
+420 493 814 911
recepcehk@hjf.cz

Resumé :

První článek se zabývá problematikou výzvy k plnění před podáním žaloby. Upozorňuje na nezbytné náležitosti výzvy, ať již z hlediska časového, tak i vhodně zvolené formy výzvy. Neopomíná ani problematiku přiznání nákladů, a to ať už je výzva uplatňována přímo osobou, či skrze advokáta.

Další článek se věnuje tématu motivačního příspěvku na vzdělávání budoucích zaměstnanců jako daňového nákladu. Vysvětluje, co je vlastně motivačním příspěvkem. Uvádí základní podmínky pro poskytování příspěvku, tak i výši, kterou lze jako náklad podnikatele uznat.

Poslední článek je věnován právu insolvenčnímu, konkrétně pak věřitelům v insolvenčním řízení, kdy se pak podrobně věnuje přihlášce pohledávky, neboť skrze ni pak dochází k uplatňování pohledávek věřitelů. Řádně vyplněná přihláška je pro věřitele klíčová, neboť bez ní by nemohl být věřitel v insolvenčním řízení úspěšný.

The first article deals with the topic of notice for performance before filing an action. It points out the necessary requirements of such notice from the point of time and suitable form of the notice. It does not leave out the issue of awarding the legal expenses by a party itself or through its legal representative.

The other article focuses on the motivation allowance for future employees' education as a tax expense. It explains what we can consider a motivation allowance. It states basic conditions for the provision of an allowance and the level of allowance that might be recognized as tax expense.

Last article deals with the insolvency law. Especially, it focuses on status of creditors in an insolvency proceeding and analysis an approach to the application of a receivable in an insolvency proceeding because by an application creditors exercise their receivables. A correctly filled application is crucial and without it a creditor may not succeed in the insolvency proceeding.

VÝZVA K PLNĚNÍ PŘED PODÁNÍM ŽALOBY

Počínaje dnem 1.1.2013 nabylo účinnosti ustanovení § 142a občanského soudního řádu (dále jen také jako „o.s.ř.“), které jako jednu z podmínek přiznání náhrady nákladů žalobci nově stanoví i předchozí upozornění dlužníka na jeho dluh: „Žalobce, který měl úspěch v řízení o splnění povinnosti, má právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému, jen jestliže žalovanému ve lhůtě nejméně 7 dnů před podáním návrhu na zahájení řízení zaslal na adresu pro doručování, případně na poslední známou adresu výzvou k plnění“. Byť odst. 2 citovaného ustanovení umožňuje soudu, aby z důvodů hodných zvláštního zřetele výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznal žalobci i v případě, že žalovanému výzvu k plnění nezaslal, obecně je však třeba tzv. předžalobní upomínku zasílat.

Co se týče požadavků na předžalobní výzvu, z ustanovení § 142a je patrné, že musí být odeslána, nikoli doručena, nejméně 7 dnů před podáním návrhu na zahájení řízení ve věci samé, přičemž výzva má být odeslána na adresu pro doručování či případně na poslední známou adresu. Doručování však žalobce nemusí provádět v souladu s ust. § 46 a násl. o.s.ř., ostatně žalobce ani nemá tytéž možnosti pro zjištění adresy a zajištění v těchto ustanoveních uvedeného způsobu doručování. Typicky tak žalobce doručuje na adresu veřejně známou, např. na adresu sídla uvedenou v obchodním rejstříku.

Odborná literatura (Svoboda, K., Smolík, P., Levý, J., Šínová, R. a kol.: Občanský soudní řád. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 1422 s.) k tomuto uvádí, že výzva k plnění může být doručována prostřednictvím datové schránky, jakož i na adresu či adresy, které žalobci žalovaný sdělil (např. ji žalovaný uvedl v záhlaví smluvního dokumentu) nebo z které s žalobcem žalovaný komunikoval, a dovozuje, že žalobce „může také pro právní jistotu zaslat předžalobní výzvu na více adres nebo si vybrat tu, která je podle jeho uvážení adresou nejpravděpodobnější“ s tím, že „doručeno může být všude, kde je adresát zastížen

Novinky zákonů

Ministerstvo spravedlnosti vydalo vyhlášku č. 120/2014 Sb., která novelizuje advokátní tarif. Touto novelou advokátního tarifu došlo k výraznému snížení náhrad nákladů na vymáhání pohledávek u tzv. Formulářových žalob. Cílem návrhu je přispět k regulaci obchodu s drobnými pohledávkami, který vede k zadlužování zejména sociálně slabých osob a zahlcování soudní soustavy.

Judikatura

1. Trestní právo (nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 787/13, ze dne 9. 6. 2014) Důkazní situace, při níž v trestním řízení fakticky existuje pouze jediný usvědčující důkaz spočívající v nepřítomnosti jiné osoby, je z poznávacího hlediska nesnadná a obsahuje v sobě riziko možných chyb a omylů. V takových případech musí být věnována mimořádná pozornost důkladnému prověření věci. Soudy přitom vycházejí z principu *in dubio pro reo*, právní zásady, uznávané civilizovanými národy, dle které není-li v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tedy jsou-li přítomny důvodné pochybnosti, je nutno rozhodnout ve prospěch obviněného. Přitom jakkoli vysoký stupeň podezření není sám o sobě s to vytvořit zákonný podklad pro odsuzující výrok. Bude proto na soudech, aby uvedené pochybnosti zcela vyvrátily, případně aby, v souladu se zásadou *in dubio pro reo*, rozhodly ve prospěch obžalovaného.

2. Právo obchodních společností (usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 3068/2013, ze dne 19. 6. 2014)

Při zápisu přeměn (§ 1 odst. 2 zákona o přeměnách) obchodních společností či družstev do obchodního rejstříku se bezvýjimečně uplatní princip nezvratitelnosti zápisu. Skutečnost, zda k zápisu přeměny do obchodního rejstříku došlo na základě pravomocného rozhodnutí rejstříkového soudu, či (třeba i chybou soudu) na základě rozhodnutí, které dosud právní moci nenabývalo, tak pro nastoupení právních účinků přeměny předvídaných v ustanoveních § 57 a § 59 odst. 1 zákona o přeměnách není významná.

(shodně § 46a odst. 1), a to jakýmkoliv způsobem (e-mailem, dopisem, osobně atd.)”.

Tvrzení o učiněné výzvě k plnění by mělo být obsaženo již v samotném návrhu na zahájení řízení, neboť v případě jeho absence soud není povinen náklady řízení přiznat. Toto tvrzení by pak logicky mělo být doplněno i důkazem, že se výzva uskutečnila. To nepochybně nečiní problém v případě písemné výzvy (i zde je však nutno odeslání výzvy prokázat, např. dodacím lístkem, podacím archem, dodejkou apod.). Naopak osobní upomenutí může prokazování, že výzva byla učiněna, značně komplikovat, zejména v případě návrhů na vydání platebního rozkazu, kdy těžiště řízení leží v písemných podkladech. Navíc s ohledem na doslovné znění ust. § 142a o.s.ř., které výslovně hovoří o „zaslání“ výzvy, lze doporučit, aby tato výzva byla učiněna písemně, a to i při osobním doručení, a její převzetí žalovaným bylo potvrzeno. Pokud jde o upomínky činěné elektronickým způsobem (jejichž podstatnou výhodou a důvodem pro častější využití je minimalizace nákladů vynaložených na učinění výzvy), i tyto lze poměrně snadno prokázat. Je však nanejvýš vhodné (což ostatně platí i v případě užití jakékoli adresy odlišné od adresy uvedené v evidenci obyvatel či obchodním rejstříku) výslovně uvést, proč žalobce zvolil právě tuto adresu, a to např. odkazem na webové stránky žalovaného s uvedenou emailovou adresou včetně záznamu obrazovky (tzv. printscreen) dostupného z těchto internetových stránek, odkazem na emailovou adresu uvedenou na objednávce, výpisem z emailové komunikace, z níž žalovaný komunikoval aj. Poměrně často se však lze setkat s argumentem žalovaného, že žalobce nedoručoval na správnou adresu. K tomuto však již soudy judikovaly (konkrétně Okresní soud ve Zlíně dne 24.6.2014 ve věci společnosti L. s.r.o. proti společnosti W., a.s.) v tom smyslu, že odeslání výzvy na elektronickou adresu, kterou sám žalovaný uvedl ve své objednávce, splňuje podmínky pro přiznání nákladů řízení dle § 142a o.s.ř., neboť „žalovaný uvedením této (elektronické) adresy žalobci dal jasně najevo, že mu na tuto adresu lze doručovat“. I elektronickou upomínku, jejíž podstatnou výhodou a důvodem pro hojně využití, je minimalizace nákladů vynaložených na učinění výzvy, je tedy nutno považovat za výzvu

3. Občanské právo (rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 26 Cdo 4319/2013, ze dne 19. 3. 2014)

Zákon č. 116/1990 Sb. obsahoval jen speciální úpravu skončení nájmu uzavřeného na dobu určitou k nebytovým prostorám, neobsahoval však zvláštní úpravu skončení podnájmu sjednaného na dobu určitou před uplynutím této doby, ani neodkazoval na úpravu skončení nájmu na dobu určitou. Není-li v zákoně č. 116/1990 Sb. výslovně omezena možnost ukončit podnájemní smlouvu uzavřenou na dobu určitou (takové omezení neobsahovala ani obecná úprava v obč. zák.), je i s ohledem na povahu podnájemního vztahu správný závěr soudu, že s ohledem na zásadu legální licence se omezení výpovědních důvodů stanovených v § 9 odst. 3 zákona č. 116/1990 Sb. u smlouvy na dobu určitou pro podnájemce nebytových prostor neuplatní. Účastníkům však nic nebrání, aby si omezení možnosti skončení podnájmu před uplynutím sjednané doby sjednali v podnájemní smlouvě. Pokud si tedy účastnice v podnájemní smlouvě omezení výpovědních důvodů nesjednaly a ujednaly si jen délku výpovědní lhůty, podnájemce může výpovědi skončit podnájem i během sjednané doby podnájmu, a to aniž by výpověď odůvodnila, neboť žádnými výpovědními důvody nebyla omezena.

4. Rodinné právo (nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2482/13, ze dne 26. 5. 2014)

V případě rozhodování o svěřeni dítěte do střídavé výchovy rodičů, je třeba vycházet z premisy, že zájem dítěte je, aby bylo především v péči obou rodičů. Z toho plyne, že pokud jsou oba rodiče způsobilí dítě vychovávat, pokud oba mají o jeho výchovu zájem a pokud oba dbali kromě řádné péče o jeho výchovu po stránce citové, rozumové a mravní, svěřeni dítěte do střídavé péče by mělo být pravidlem, zatímco jiné řešení je výjimkou, který vyžaduje prokázání, proč je v zájmu dítěte právě toto jiné řešení. Obecné soudy tak nemohou střídavou péči vyloučit z důvodu, že s tímto způsobem výchovy jeden z rodičů nesouhlasí, protože chce mít dítě ve výlučné péči.

5. Sousedská práva (rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 205/2013, ze dne 22. 4. 2014)

Vlastník pozemku není povinen činit opatření proti přírodnímu působení a proti přirozenému stékání dešťové vody na sousední pozemek (§ 420 odst. 1 obč. zák.); tuto zásadu výslovně od 1. 1. 2014 upravuje i ustanovení § 1019 odst. 1 věty druhé o. z.

k plnění ve smyslu § 142a o.s.ř. s veškerými z toho plynoucími důsledky.

Odešle-li výzvu k plnění před zahájením řízení sám žalobce (nikoli prostřednictvím advokáta), může žalobce po žalovaném požadovat náklady spojené s uplatněním pohledávky - to však pouze v případě, že je upomínán dluh vzniklý v rámci závazkového vztahu mezi podnikateli nebo vzájemného závazku mezi podnikatelem a veřejným zadavatelem, jehož obsahem je dodat zboží či poskytnout službu za úplatu veřejnému zadavateli (dle ust. § 2a nařízení č. 142/1994 Sb.). V takovém případě jsou náklady spojené s uplatněním každé pohledávky stanoveny paušálně na částku ve výši 1.200,- Kč za každou jednotlivou pohledávku, je to však nárok odlišný od odměny za úkon právní pomoci ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb. a pro jeho přiznání je podmínkou, že výzvu podnikatel učinil v době, kdy nebyl (v dané věci) právně zastoupen. Takový náklad pak bude v rámci žaloby uplatňován jako příslušenství pohledávky.

Pokud však výzvu k plnění učinil advokát, vzniká žalobci právo na náhradu nákladů řízení i za uskutečnění této výzvy k plnění (obvykle ve výši 1/2 odměny za úkon právní pomoci dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, a to v souladu s ust. § 137 a násl. o.s.ř., které k nákladům řízení řadí, vedle nákladů vzniklých po zahájení řízení, též výdaje, jež musel žalobce vynaložit už před zahájením řízení, včetně odměny za zastupování advokátem (§ 137 odst. 2 o.s.ř.).

Ačkoli není možné, aby za jedinou žalobcem odeslanou výzvu k plnění v rámci soudního řízení uplatňoval žalobce jak příslušenství pohledávky ve výši 1.200,- Kč dle nařízení č. 142/1994 Sb. (samozřejmě jednalo-li se o závazkový vztah podnikatelů, resp. závazku podnikatele a veřejného zadavatele), tak nárok na náhradu nákladů řízení spočívající v odměně advokáta za úkon právní pomoci vyhlášky č. 177/1996 Sb., nemusí ještě skutečnost, že žalobce sám učinil výzvu k plnění, kterou následně opakoval i jeho právní zástupce, nutně znamenat, že soud přizná pouze jeden z těchto nároků. Určujícím kritériem pro přiznání obojího

bude v takovém případě účelnost takto učiněných výzev (opakované odesílání výzev bez jakékoli odezvy dlužníka, zejména na totožné adresy, by však nepochybně za neúčelné považováno bylo a uplatňování nákladů spojených s těmito výzvami nelze doporučit).

Ze shora uvedených důvodů lze pro přiznání nákladů řízení jednoznačně doporučit, aby podání žaloby vždy, bude-li to možné, předcházelo včasné odeslání výzvy k plnění dlužníkovi, optimálně písemně či elektronicky, a takové odeslání bylo v rámci žaloby nejen tvrzeno, ale i řádně dokazováno.

Mgr. Markéta Dvořáková, advokátka
dvorakova@hjf.cz

MOTIVAČNÍ PŘÍSPĚVEK NA VZDĚLÁVÁNÍ BUDOUCÍCH ZAMĚSTNANCŮ JAKO DAŇOVÝ NÁKLAD

Mnoho klientů v dnešní době trápí, vyjma problému přímo souvisejících s podnikatelskou činností, rovněž výše odváděných daní (zejména daní z příjmů) a možnost jejich případné optimalizace. Není zřejmě tajemstvím, že většina podnikatelů se ve snaze podřadit pod ustanovení §24 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „zákon o DP“), často dopouští chtěných i nechtěných chyb v tom, jaký z nákladů souvisejících s dosažením, zajištěním a udržením zdanitelných příjmů, takovým nákladem skutečně je či není, a to i za situace, kdy zákonodárce sám mnoho dalších takových výdajů (nákladů) zapracoval do odstavce druhého výše zmíněného paragrafu zákona o DP. Bohužel ustanovení zákona o DP jsou pro mnohé podnikatele nepřehledná (předmětný odstavec druhý obsahuje písmenná označení od a) až po zv) a mnoho z písmen je ještě dále členěno na jednotlivé body) a vyznat se v nich či dokonce je i jen přečíst je pro mnohé úkol nadlidský, a tak se nezřídka stává, že některé náklady podnikatelem vynakládané, byť by mohly, daňový základ nesnižují.

Právě výše uvedená nepřehlednost je i důvodem, který mne vedl k sepsání článku právě k zmíněnému tématu, když navíc jeden z významných klientů naší advokátní kanceláře, začal jako náklad motivační příspěvek využívat.

Co je vlastně motivačním příspěvkem? V souladu s §24 odst. 2, písm. zu) zákona o DP je motivačním příspěvkem náklad vynaložený daňovým subjektem – podnikatelem na základě smluvního vztahu žákovi nebo studentovi jako podpora jeho vzdělávání pro potřeby podnikatele jako jeho budoucího zaměstnavatele, přičemž jím může v souladu se zákonem o DP být: „ ... stipendium, příspěvek na stravování, ubytování, vzdělávání ve vzdělávacích zařízeních související s budoucím výkonem profese, jízdné v prostředcích hromadné dopravy do místa vzdělávání a na pořízení osobních ochranných prostředků a pomůcek poskytovaných nad rámec zvláštních právních předpisů“. Motivační příspěvek, byť není institutem zcela novým (v zákoně je zakotven již od roku 2011), doznal od ledna 2014 výrazných změn ve výši, kterou lze jako náklad podnikatele uznat. Nově lze takový příspěvek jako náklad uznat až do výše 5.000,- Kč měsíčně na žáka a studenta a v případě studenta vysoké školy dokonce až do výše 10.000,- Kč měsíčně (do roku 2013 se jednalo o částky 2.000,- a 5.000,- Kč měsíčně). Daňově uznatelný náklad 60.000,- Kč respektive 120.000,- Kč ročně tak není zcela zanedbatelný, tím spíše pokud podnikatel získá přidanou hodnotu v podobě budoucího pracovníka tzv. zaučeného pro jeho potřeby.

Základními podmínkami poskytování příspěvku, jak ze zákona a výše uvedeného vyplývá, je uzavření smluvního vztahu podnikatele a žáka či studenta a též vznik budoucího pracovního poměru žáka či studenta k podnikateli.

První podmínka - Smluvní vztah, jehož existenci zákon o DP vyžaduje, bude závazkovým právním vztahem, který není co do obsahu nijak definován a jeho vyobrazením tak bude smlouva tzv. nepojmenovaná v souladu s §1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Smluvní strany tak její obsah musí podřídít pouze obecným zásadám občanského práva. Lze však doporučit, aby byla věnována náležitá pozornost podmínkám poskytování příspěvku a vzájemným právům a

povinnostem stran, tak aby byl splněn předpoklad, jenž strany hodlají naplnit – vychování budoucího zaměstnance.

Druhá podmínka – vznik pracovního poměru – není nijak zákonem o DP blíže upravena a zákon o DP v zásadě vznik pracovního poměru pouze předpokládá. Jelikož není druh ani délka pracovního poměru blíže specifikována, mohl by vzniknout v podstatě jakýkoliv pracovní právní vztah na minimální dobu, ale takové řešení doporučit nelze, neboť by mohlo směřovat k obcházení zákona, což je jednání nepřipustné. Lze tedy doporučit, aby vznikl základní pracovní vztah – pracovní poměr – alespoň na dobu několika měsíců, s tím, že další postup podnikatele jako zaměstnavatele v souladu se zákoníkem práce tím dotčen nebude.

Druhotnou otázkou výše uvedeného jsou práva a povinnosti studenta ve vztahu k odvodu na daň z příjmu a odvodu na sociální pojištění a na veřejné zdravotní pojištění. Řešení zmíněných otázek lze najít v příslušných právních předpisech jednotlivých oblastí, když výchozím předpokladem je, že poskytováním motivačního příspěvku ke vzniku pracovního poměru nedochází, a to ani v případech, kdy podmínkou poskytování takového příspěvku bude účast žáka či studenta na stážích u podnikatele.

Pokud se tak jedná o ustanovení zákona o DP, je motivační příspěvek příjmem plynoucím v souvislosti s budoucím výkonem profese ve smyslu §6 odst. 1 písm. d) zákona o DP. Příjem tedy podléhá zdanění. Pokud však student podepíše prohlášení k dani, po odečtení základní slevy (případně i slevy na studium) se mu daňová povinnost zcela eliminuje, tj. záloha na daň bude v nulové výši.

Z pohledu §5 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a z pohledu §5 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, není poskytování motivačního příspěvku příjmem ze závislé činnosti, a tudíž student či žák odvodové povinnosti dle příslušných zákonů nepodléhá.

To, zda se rozhodnout pro poskytování motivačního příspěvku, nebo žáka či studenta vychovávat formou placené „brigády“, je rovněž důležité zmínit, že

podnikatel je oprávněn motivační příspěvek poskytovat i svým rodinným příslušníkům. Lze tedy předpokládat častější výskyt poskytování motivačního příspěvků dětem podnikatelů. Samozřejmě však bude rozhodujícím faktorem konečný záměr daného subjektu.

Mgr. Lukáš Komárek, advokát
komarek@hjf.cz

VĚŘITELÉ V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ - PŘIHLÁŠKA POGLEDÁVEK

Podle současné právní úpravy jsou věřitelé postaveni do nelichotivého postavení, které je posíleno prastarou římskou zásadou *vigilantibus iura scripta sunt*, tzn. bdělím náleží práva. Tato právní zásada vyjadřuje skutečnost, že věřitelé musí neustále jako hlídací pes střežit dlužníky a činit úkony v souladu s právem k tomu, aby od svých dlužníků ve výsledku obdrželi své pohledávky zpět a to ať už jde o dlužníky problematické, či o dlužníky, kteří vždy hradili řádně a včas. Nežřídká se totiž stává, že dlužník do poslední chvíle řádně hradí většinu svých závazků ve splátkových kalendářích, než soud prohlásí na dlužníka úpadek z důvodu platební neschopnosti vůči jinému věřiteli či např. předlužení. I když se tedy jedná o tzv. bezproblémového, na první pohled solventního dlužníka, je na místě v každém případě doporučit věřiteli hlídání této osoby v insolvenčním rejstříku nejméně dvakrát za kalendářní měsíc. V opačném případě se vystavuje nebezpečí, že bude na dlužníka prohlášen úpadek bez jeho vědomí a nestihne tak přihlásit svoji pohledávku ve lhůtě určené soudem. V tomto důsledku, až na speciální případy (tzv. pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň), nebude pohledávka vymahatelná po dlužníkovi (věřitel nebude uspokojován v rámci insolvenčního řízení a dlužník v rámci oddlužení bude osvobozen od takovýchto pohledávek), popř. toto právo bude silně oslabeno faktickou možností/nemožností vymožení (viz. v rámci konkurzu dojde k rozvrhu veškerého majetku dlužníka a tedy jedině, co bude v moci exekutora po ukončení insolvence postihnout, bude

případný pravidelný, zpravidla nepatrný a zatížený řadou dalších exekucí, příjem dlužníka).

Příhláška pohledávky věřitele je formální právní úkon, který je judikaturou připodobňován k podání žaloby na dlužníka. Příhláška pohledávky tedy musí být řádně vyplněna, musí z ní být patrné všechny skutkové okolnosti případu a přiloženy důkazy podporující tvrzení věřitele.

V prvé řadě věřitel nesmí podcenit vyplnění obecné části přihlášky pohledávky počínaje příslušným soudem, který vede insolvenční řízení dlužníka. V případě, že je pohledávka podána místně nebo dokonce věcně nepříslušnému soudu, tento soud zašle přihlášku soudu, který vede příslušné insolvenční řízení. Problém však nastává v situaci, kdy by takováto přihláška přišla příslušnému soudu opožděně, neboť k takovéto přihlášce se nepřihlíží (pozn. za den odeslání se považuje den, kdy byla přihláška odeslána z nepřísušného soudu, který však nemá žádnou závaznou lhůtu k vyřízení takového podání). Věřitel dále musí řádně označit dlužníka a identifikovat svoji osobu, což v praxi jen zřídká činí problémy. Po vyplnění svých pohledávek musí věřitel dále řádně vyplnit celkovou výši svých pohledávek, jak zajištěných tak nezajištěných a uvést jejich počet. Tyto chybné údaje, a nejen tyto, vedou pouze k výzvě insolvenčního správce k odstranění vad přihlášky. Nicméně zmeškání lhůty k opravě přihlášky povede k jejímu celému odmítnutí. Věřitel tedy nesmí zůstat laxní v této věci a nadále se zajímat o insolvenční řízení. V rámci přihlášky pohledávky musí věřitel rovněž uvést seznam příloh, které spolu s přihláškou podává, tzn. seznam důkazů, kterých se dovolává k prokázání oprávněnosti svého nároku na zaplacení z přihlašované pohledávky. Vedle těchto důkazů však jsou rovněž povinné přílohy, např. plná moc / zmocnění zaměstnance či výpis z obchodního nebo obdobného rejstříku v případě, je-li věřitel právnická osoba. Závěrem, jako každé podání soudu, musí být opatřeno podpisem osoby, která podání činí (věřitel, právní zástupce, zaměstnanec apod.), a místem podání s datací.

Při vyplňování údajů o své pohledávce musí věřitel být však o mnoho preciznější, neboť důsledky chybného popisu pohledávky mohou být a často jsou

fatální. Právní úprava a judikatura shodně směřují k povinnosti věřitele řádně vyplnit insolvenční přihlášku. V prvé řadě věřitel řádně musí uvést typ pohledávky, tedy zda se jedná o pohledávku zajištěnou či nikoli (pozn. inteligentní formulář nabídne další kolonky pro vyplnění a nepotřebné nezobrazí). V případě, že věřitel má zajištěnou pohledávku, musí následně rovněž uvést na základě jakého právního důvodu je zajištěna (zástavní smlouva, exekutorské zástavní právo, soudcovské zástavní právo, apod.) a dále majetek, který zajišťuje splnění věřiteli pohledávky. Majetek musí být nezaměnitelně identifikován. V případě, že by toto věřitel nesplnil, ztratil by výhodu být uspokojen až v rozsahu 100% z předmětu zajištění a jeho pohledávka by se řešila jako pohledávka nezajištěná. Vedle typu pohledávky dále musí věřitel řádně vyčíslit jistinu své pohledávky a popsat důvod, na základě kterého tato pohledávka vznikla, např. smlouva o úvěru, smluvní pokuta ze smlouvy o dílo, náhrada škody apod. Vedle důvodu však samozřejmě věřitel musí precizně popsat další okolnosti, které popisují skutkový stav věci, tzn. všechny právně rozhodné skutečnosti, které souvisí s pohledávkou. Tento popis rozhodných okolností musí být samozřejmě seznatelný třetí osobě a je namísto doporučení popis vyhotovit co nejsrozumitelněji. Nepřesné, zavádějící či dokonce lživé tvrzení může vést k popření pohledávky insolvenčním správcem a vzniku dalších zbytečných nákladů na odstranění pochybností o oprávněnosti pohledávky, a to ať už v rámci neformální komunikace s insolvenčním správcem či případné incidenční žaloby na zjištění pohledávky. Vedle jistiny je nutné řádně vyčíslit příslušenství pohledávky, uvést jeho druh a především způsob výpočtu. Chybné vyplnění opět může vést v lepším případě k výzvě insolvenčního správce k opravě přihlášky a v horším případě přímo popření. Rovněž nezanedbatelný význam má popis vlastností pohledávky, tedy zda se jedná o pohledávku podřízenou (pohledávku, která má být podle smlouvy uspokojena až po uspokojení jiné pohledávky), peněžitou (nepeněžitá pohledávka musí být vyčíslena v penězích), podmíněnou (podmíněná pohledávka vzniká až po splnění předem možné a předpokládané podmínky),

splatnou (od splatnosti se odvíjí příslušenství pohledávky) a v korunách (pohledávka v cizí měně musí být přepočtena na české koruny). Také řádné vyplnění může mít vliv na skutečnost, zda bude pohledávka insolvenčním správcem, resp. dlužníkem, uznána či popřena.

Závěrem lze tedy konstatovat, že výše uvedený značně stručný popis, může být dobrým sluhou, ale zlým pánem v případě nezalého věřitele. V případě, že věřitel má pohledávku za dlužníkem a není zběhlý v procesu insolvenčního řízení, je vhodné, aby investoval do právních služeb, které mu zajistí řádné přihlášení jeho pohledávky, neboť v insolvenčním řízení není prostor pro riskování, ledaže by věřitel vyznával adrenalinové a velice finančně nákladné aktivity.

Mgr. Stanislav Kutnar, advokátní koncipient

kutnar@hjf.cz

